

σοις τῆς Προποντίδος, ὅπου ἀνεζητήθη μὲν διὰ παντὸς τρόπου ὑπὸ τῆς κυβερνήσεως ἀλλὰ δὲν κατωρθώθη ν' ἀνακαλυφθῆ.

Τοιαύτη ἀπέβη ἡ σύνοδος ἔκεινη, ἥν ὁ Βαλσαμὸν ὄνομάζει οἶκος μεν εἰκήν, οἱ δὲ πλεῖστοι ἄλλοι συγκαταλέγουσι μεταξὺ τῶν μερικῶν ἀπονέμοντες αὐτῇ τὸ παράδοξον ἐπωνύμιον πρότη καὶ δευτέρα, ἀδηλον ἐπὶ τέλους τίνος ἔνεκα διότι ἐκ τῶν ποικίλων ἔξιγγήσεων ὅσαι ἐδόθησαν εἰς τὸ ἐπωνύμιον τοῦτο οὐδεμία ἐπεχράτησε τῶν ἄλλων. Ὁπωδήποτε ὁ Φώτιος ἐφαίνετο θριαμβεύων, ἀλλ' ἡτο ἐν ἀρχῇ εἰσέτι τῶν δοκιμασιῶν αὐτοῦ. Ἐν Κωνσταντινουπόλει τὰ πνεύματα ἥσαν τοσοῦτο διηρημένα ὥστε ἡ ἀποκατάστασις τῆς ἐκκλησιαστικῆς εἰρήνης ἡτο ἀδύνατος. Καθὼς ἡξεύρομεν ἥδη, ὁ Φώτιος ἡτο κυρίως ὁ ἀντιπρόσωπος τῆς τάξεως ἔκεινης τῶν ἀνθρώπων οἵτινες συνήνεσαν μὲν εἰς τὴν παλινόρθωσιν ἄλλα διετήρουν μέχρι τινὸς καὶ ἐν αὐτῇ τῇ ἐκκλησίᾳ τὸ ἐλευθεριάζον τῆς μεταρρυθμίσεως πνεῦμα. Ὁ δὲ Ἰγνάτιος ἡτο ἀντιπρόσωπος τοῦ μεγάλου πλήθους τῶν ἀνθρώπων οἵτινες ἐπρέσβευν ἀνέκαθεν τὰ τῆς ἀρχαίας τῶν πραγμάτων καταστάσεως μεθ' ὅλων τῶν ἀναποσπάστων ἀπ' αὐτῆς προλήψεων καὶ καταχρήσεων. Ἡ διλγόριθμος μερὶς τοῦ Φωτίου δὲν ὑπερίσχευν εἰμὴ διὰ τῆς προστασίας τοῦ Βάρδα, ἀλλ' ἡ προστασία αὕτη, ὅσον ἴσχυρὰ καὶ ἀν ἥτο, δὲν ἥδυνατο νὰ καταβάῃ τοὺς πολὺ περισσοτέρους αὐτῆς ἀντιτάλους, τύσω μᾶλλον ὅσῳ δι Βάρδας μηδεμίαν ἔχων θρησκευτικὴν πεποίθησιν δὲν ὑπεστήριξε τὸν Φώτιον εἰμὴ ἐφ' ὅσον τοῦτο τῷ ἡτο ἀναγκαῖον εἰς τὰ ἀτομικὰ αὐτοῦ συμφέροντα, ὁ δὲ ἡλικιωθεὶς ἥδη Μιχαὴλ ἐνέπαιξε καὶ Φώτιον καὶ Ἰγνάτιον καὶ Βάρδαν καὶ Ἐκκλησίαν καὶ πάντα ἐνι λόγῳ θειά τε καὶ ἀνθρώπινα. Πλὴν τούτου ἡ σύνοδος τοῦ 861 δὲν περιωρίσθη εἰς μόνην τὴν καθαίρεσιν τοῦ Ἰγνατίου ἀλλ' ἐψήφισε πολλὰς ἀξιομνημονεύτους καὶ σωτηρίους διὰ τὴν Ἐκκλησίαν διατάξεις. "Αν ἀφ' ἐνὸς ἐπεκύρωσε τὰ πολλάκις κατὰ τῶν εἰκονομάχων δογματισθέντα, ἀφ' ἐτέρου, ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ Φωτίου, ἐνεργοῦντος κατὰ τοῦτο συνῳδὰ ταῖς ἀρχαῖς τῆς μεταρρυθμίσεως, ἥγωνίσθη διὰ διαρρόων κανόνων νὰ περιστείῃ ὅσον ἔνεστι τὴν ἀκατάσχετον πρὸς τὸν μοναχικὸν βίον ροπῆν. "Ωρισεν ὅτι τοῦ λοιποῦ μοναστήριον δὲν δύναται νὰ ἰδρυθῇ ἀνευ τῆς συναινέσεως τοῦ ἐπισκόπου· ὅτι δὲν ἰδρυτής αὐτοῦ δὲν ἔχει ἀδειαν παρὰ γνώμην τοῦ ἐπισκόπου νὰ καθιστῇ ἑαυτὸν ἥγονύμενον ἥ ἀνδ' ἑαυτοῦ ἐτερον· ὅτι ἐπίσκοποι δὲν δύνανται νὰ ἰδρύσωσι μοναστήρια δαπάναις τῶν ἐκκλησιῶν αὐτῶν· ὅτι οὐδεὶς δύναται νὰ λέβῃ τὸ μοναχικὸν σχῆμα αὐτογνωμόνως. «Ἀνευ παρουσίας τοῦ δφείλοντος αὐτὸν εἰς ὑποταγὴν ἀναδέχεσθαι»· καὶ ἄλλα τοιαῦτα, τὰ δοποῖα ἀπαντα σκοπὸν είχον νὰ διακωλύσωσι τόν τε πολλαπλασιασμὸν τῶν μοναστηρίων καὶ τὴν ἀπεριόριστον αρξησιν τῶν μοναχῶν.

Ἄλλα ταῦτα πάντα, μὴ ἀρέσκοντα εἰς τοὺς Ἰγνατιανούς, συνετέλουν εἰς τὸ νὰ πολεμῆται διὰ παντὸς τρόπου ἡ σύνοδος ἔκεινη καὶ νὰ ὑποθάλπεται ἡ τῶν πνευμάτων ταραχή. Μὴ παραλίπωμεν ὡσαύτως ν' ἀναφέρωμεν ὅτι ὁ Φώτιος πολλάκις ἐφιλοσόφει ἀπὸ τοῦ ἀμβωνος εἰς τρόπον ὅστις δὲν ἥδυνατο εἰμὴ νὰ σκανδαλίσῃ τοὺς ἀμαθεῖς καὶ προληπτικοὺς αὐτοὺς ἀντιτάλους. Ἐν ἀρχῇ τοῦ Αὐγούστου 861 συνέβη ἐν Κωνσταντινουπόλει εἰς τῶν ἐκ διαλειμμάτων δονούντων αὐτὴν σεισμῶν, ὅστις ἐπαναληφθεὶς συγκάκις ἐπὶ ἡμέρας τεσσαράκοντα κατεφόβισε τὸ πλήθος καὶ ἀπεδόθη ὑπ' αὐτοῦ εἰς τὴν κατὰ τοῦ πατριάρχου Ἰγνατίου γενομένην καταδρομήν. Ὁ σοφὸς Φώτιος δὲν ἔδιστασε νὰ κηρύξῃ ἀπὸ τοῦ ἀμβωνος ὅτι οἱ σεισμοὶ οὐδεμίαν σχέσιν ἔχουσι πρὸς τὰς ἀνθρωπίνους πράξεις καὶ ὅτι συμβαίνουσιν ἐκ φυσικῶν αἰτιῶν· «οἱ σεισμοί, εἰπεν, οὐκ ἐκ τοῦ πλήθους ἀμιρτιῶν ἀλλ' ἐκ πλησμονῆς ὕδατος; γίνονται». Παρέθεσε δὲ πρὸς

